

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΙΔΕΩΝ

Ο Άρης και ο Ρούπας δεν παρέδωσαν τα όπλα!

Περιπτεράς: **Στέλιος Ελληνιάδης**
defimag@otenet.gr
elliniadis.wordpress.com

Μέρος Γ'

Η συζήτηση με τον φιλόλογο και συγγραφέα Δημήτρη Δαμασκηνό έγινε στην εκπομπή «Ένα ντέφι που πάει παντού» στο Κόκκινο 105.5 και περιστράφηκε σε ζητήματα που έχουν σχέση με το κομμουνιστικό κίνημα και την Εθνική Αντίσταση στη δεκαετία του 1940 με αφορμή την κυκλοφορία από τις εκδόσεις Παρασκήνιο του τρίτου σχετικού βιβλίου του με τίτλο «Χαράλαμπος Ρούπας - Πιστός στον μαύρο σκούφο μέχρι τέλους».

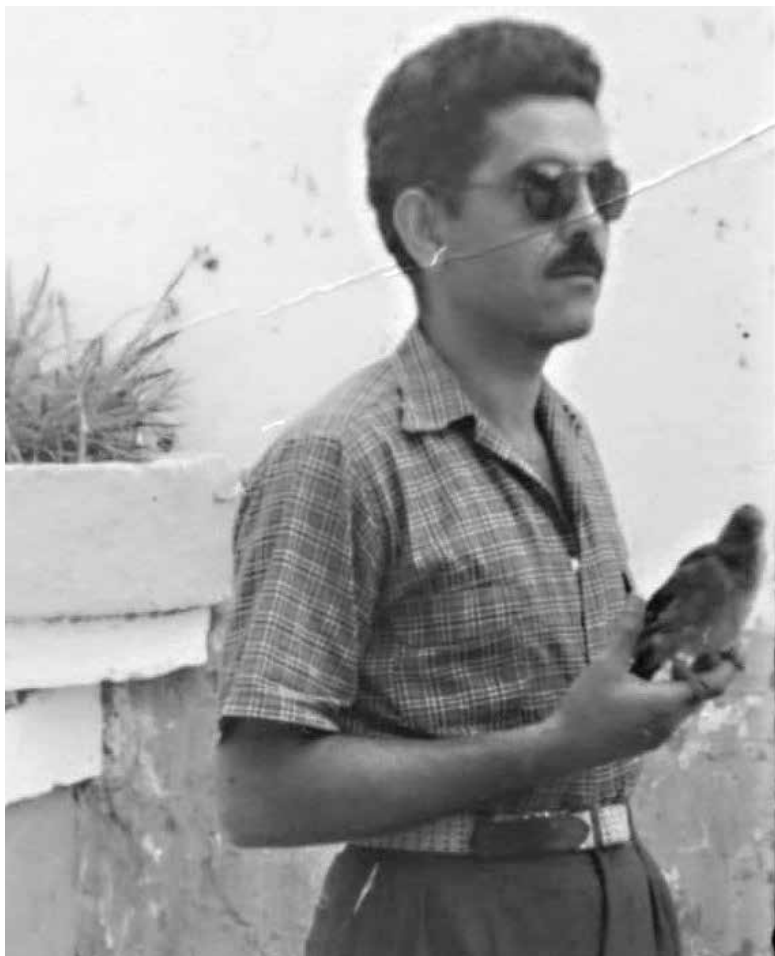
Στέλιος Ελληνιάδης

Το ήθος των κομμουνιστών

Στέλιος Ελληνιάδης: Με ρωτούν αν η εμφάνιση των οκτώ φωτογραφιών από τις εκτελέσεις των διακοσίων αγωνιστών στην Καισαριανή, μπορεί να έχει, ως παράπλευρη συνέπεια, να ενεργοποιηθεί ξανά και να φέρει κάποιο αποτέλεσμα το θέμα των αποζημιώσεων από τους Γερμανούς για τα εγκλήματα που έκαναν στην Ελλάδα;

Δημήτρης Δαμασκηνός: Η κυβέρνηση Καραμανλή, το 1959, στα πλαίσια της αμερικανονατοϊκής πολιτικής, δέχτηκε την απενοχοποίηση της Γερμανίας για τα εγκλήματα της και από ό,τι ξέρω το γερμανικό κράτος αρνείται συστηματικά να προβεί σε ενέργειες που θα αποζημιώνουν ηθικά και υλικά τις εμπόλεμες χώρες που υπέστησαν την κτηνωδία των κατακτητών. Άρα είναι πολιτικό το ζήτημα, η ελληνική κυβέρνηση με τις δημοκρατικές οργανώσεις και τους πολίτες να προτάξουν αυτό το αίτημα που είναι αίτημα δίκαιο.

Σ.Ε.: Πάντως, η εμφάνιση των φωτογραφιών δικαιολογημένα προκάλεσε αναστάτωση σε πάρα πολύ κόσμο σε όλη την Ελλάδα· έχουν βουίξει τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Δεν μπορείς παρά να θαυμάσεις αυτούς τους ανθρώπους, που τους πηγαίνουν για εκτέλεση με πρόσωπα που δεν δείχνουν κανένα πανικό, δεν δείχνουν καμία διάθεση συμφιλίωσης με τον εκτελεστή τους. Βαδίζουν με αξιοπρέπεια και πάρα πολύ θαρραλέα, τοποθετούνται μόνοι τους, δεν χρειάζεται να τους σπρώξει κάποιος με τη βία, δεν φορούν καν χειροπέδες και αντι-

Ο μαυροσκούφης Χαράλαμπος Ρούπας στο προαύλιο των φυλακών της Κέρκυρας, 12 Αυγούστου 1957...

μετωπίζουν πολύ παλικαρία στο εκτελεστικό απόσπασμα! Είναι συγκλονιστικές οι φωτογραφίες. **Δ.Δ.:** Επιβεβαιώνουν το ήθος των αγωνιστών, των κομμουνιστών εκείνης της περιόδου. Έχουμε διαβάσει τα κείμενα του Θέμου Κορνάρου και των άλλων για τις εκτελέσεις στο σκοπευτήριο της Καισαριανής και γνωρίζαμε την ποιότητα αυτών των αγωνιστών που στάθηκαν με τις αξίες τους μπροστά στο θάνατο για να τις υπερασπίσουν. Οι φωτογραφίες επιβεβαιώνουν πανηγυρικά αυτή τη διαπίστωση, η ηρεμία τους, η αποφασιστικότητα τους, η εσωτερική τους δύναμη, η διαύγεια, το γεγονός ότι δεν ταλαντεύτηκαν, δεν δειλίασαν, δεν φάνηκαν να λυγίζουν, είναι κάτι το οποίο είναι συγκλονιστικό! Είναι θετικό ότι η ελληνική κοινωνία σοκαρίστηκε, θαύμασε, συλλογίστηκε, βλέποντας αυτές τις μορφές να σηκώνουν το χέρι και να σφίγγουν τη γροθιά τους την ώρα που είναι έτοιμοι να δεχτούν το βόλι του κατακτητή. Νομίζω ότι αυτό μας

βάζει σε κάποιες σκέψεις όσον αφορά τις αξίες που πρέπει να έχουμε και στη σημερινή εποχή. **Σ.Ε.:** Εδώ κολλάει και ο Άρης, κολλάει και ο Μπάμπης ο Ρούπας, γιατί και οι δύο εκδήλωσαν μετά τη Βάρκιζα τη δυσανεξία τους για τη συμφωνία. Ο Άρης είχε δυσανεξία, και όχι μόνο ο Άρης, ήδη από τη συμφωνία του Λιβάνου που είχε γίνει τον Μάιο του 1944. Ο Άρης, ο Ρούπας και άλλοι αγωνιστές διαγράφηκαν επειδή διαφώνησαν και δεν παρέδωσαν τα όπλα. Ηρωικό το κόμμα, αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση αποδεχόμενο το συμβιβασμό, τους διέγραψε και ανάγκασε τον Ρούπα όπως και πολλούς άλλους ανθρώπους να ανέβουν στο βουνό.

Ταγματσαφαιτισμός

Δ.Δ.: Για πρώτη φορά πήγα στο Μαυρολιθάρι απ' όπου ξεκίνησαν οι αντάρτες για να κάνουν την επιχείρηση του Γοργοποτάμου, ακολούθησα τα βήματα του Άρη στη Ρούμελη, κατέβηκα στο Μα-

ραθιά που είναι ένας χείμαρρος ποταμός, απέναντι ακριβώς από την Αιγιάλεια που διαπεραιώθηκε ο Άρης με τους 40 μαυροσκούφιδες για να ενισχύσει το γενικό κλιμάκιο του στρατηγείου του ΕΛΑΣ στην Πελοπόννησο επειδή αντιμετώπιζε μια δύσκολη κατάσταση με τον ταγματσαφαιτισμό και τη δράση των Γερμανών κατακτητών. Ο Άρης έφυγε από τη Ρούμελη ουσιαστικά κατηγορούμενος, υπό δυσμένεια, ακριβώς μετά τη διάλυση του 542 τάγματος του Ψαρού ο οποίος ατυχώς εκτελέστηκε. Όμως, δεν έφταιγε ο Άρης γι' αυτό. Ήταν ένας ισχυρισμός που χρησιμοποίησαν ο Παπαντρέου και η αντι-Εαμική πλευρά για να καταστήσουν ένοχη την Εθνική Αντίσταση.

Σ.Ε.: Έκαναν μεγάλη βαβούρα και βραχυκύκλωσαν και την αντιπροσωπεία του ΕΑΜ.

Δ.Δ.: Στοχοποίησαν τον Άρη και τον δαιμονοποίησαν. Η αντιπροσωπεία του ΚΚΕ και του ΕΑΜ που μετέβη στο Λίβανο δεν είχε εντολή να υπογράψει αυτή τη συμφωνία η οποία ουσιαστικά εκχωρούσε την εξουσία σε μια κυβέρνηση λεγόμενης Εθνικής Ενότητας, δηλαδή στους Άγγλους, παραμερίζοντας το ίδιο το Εαμικό κίνημα. Γι' αυτό όταν έγινε γνωστή η συμφωνία στη Ρούμελη, αλλά και στην Πελοπόννησο που ήταν πλέον ο Άρης με το στρατηγείο του, υπήρχαν πάρα πολλές αντιδράσεις από μεριάς των μαυροσκούφιδων και των άλλων αγωνιστών. Δεν μπορούσαν να δεχτούν το συμβιβασμό που προετοίμαζε την επικράτηση της αντιδρασης.

Ο Χαράλαμπος Ρούπας αναφέρει ότι άκουσε τον ίδιο τον Άρη να λέει στη Χρύσα Χατζηβασιλείου που εκπροσωπούσε την ηγεσία του ΚΚΕ, ότι με αυτή τη συμφωνία και το δικό μου και το δικό σου κεφάλι φοβάμαι ότι θα βρεθεί σε κάποιο παλούκι! Είχε προφητεύσει την εξέλιξη των πραγμάτων. Η συμφωνία του Λιβάνου έφερε την κυβέρνηση της Εθνικής Ενότητας και επέτρεψε στους Άγγλους να κάνουν τη στρατιωτική επιχείρηση τον Δεκέμβρη και να κυριαρχήσουν στον ελληνικό χώρο.

Να μην ξεχνάμε την αποφασιστική συμβολή του Άρη στην εκκαθάριση του δοσιλογισμού στην Πελο-

πόννησο και την απελευθέρωση των πόλεων της Πελοποννήσου, η οποία σε πολλές περιπτώσεις έγινε με σκληρό τρόπο γιατί ο ταγματσαφαιτισμός αντιστάθηκε οργανωμένα και με σφρίγος. Είχαμε τις δυνάμεις του ΕΛΑΣ που εκπροσωπούσαν την κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και από την άλλη μεριά τους συνεργάτες των Γερμανών οι οποίοι αντιστέκονταν. Ήταν και η οργή του πληθυσμού που του είχαν κάνει τη ζωή μαύρη.

Διαφωνία Άρη

Η συμβολή του Άρη Βελουχιώτη στην απελευθέρωση των πόλεων της Πελοποννήσου, της Καλαμάτας, της Τρίπολης, της Πάτρας, του Αιγίου, ήταν αποφασιστική, όπως και η έγνοια του να συλληφθούν τα μέλη των Ταγμάτων Ασφαλείας, να αφοπλισθούν και να εξουδετερωθούν, γιατί προέβλεπε τι θα συνέβαινε στα πλαίσια της αγγλικής πολιτικής.

Είναι γνωστό ότι πολλοί από τα Τάγματα Ασφαλείας της Πελοποννήσου οδηγήθηκαν από τους Άγγλους στην Υδρα και μετά πήραν μέρος στις μάχες του Δεκέμβρη. Οι Άγγλοι ήταν ωμοί, ήταν αποικιοκράτες, δεν είχαν ενδοιασμούς απέναντι σε ένα ένοπλο λαό που ήθελε την εξουσία.

Αυτοί ποιες δυνάμεις είχαν; Την Ορεινή Ταξιαρχία, τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και τις δυνάμεις που μπορούσαν οι ίδιοι ως αποικιακή δύναμη να φέρουν τον Δεκέμβρη για να λύσουν το ζήτημα της εξουσίας, στην Αθήνα ειδικά. Αυτούς πήραν. Άρα, πριν φτάσουμε στη συμφωνία της Βάρκιζας υπάρχει μια ολόκληρη ιστορία σε σχέση με την αγγλική αποστολή και τη στάση της απέναντι στα Τάγματα Ασφαλείας και τους δοσιλόγους, γιατί ήξερε με διορατικότητα ότι δεν μπορεί να κόψει το κλαδί πάνω στο οποίο κάθεται και να εξουδετερώσει τους πιθανούς της συμμάχους σε μια αντιπαράθεση που ήταν μάλλον πιθανό ότι θα συμβεί. Κανείς μόνο τυφλός δεν έβλεπε ότι θα συνέβαινε κάτι τέτοιο.

Η γνώμη του Άρη ήταν για την κατάληψη της Αθήνας. Στη σύσκεψη των στρατηγών δεν μπόρεσε να επιβάλλει την άποψή του. Ο Μάρκος Βαφειάδης που εκπρο-